

Ročník XXIX

V Praze, 1. února 1895

Číslo 12 (1441)

Medrická.

Napela
Božena Václav Krušnická
(pokršlování.)

Medrická pojala odpor takový k tomu člověku, kterého pokládala za tlachala a za nečistého tulpasa, že se všecka zachvěla. Protivil se jí způsob jeho bezúčelného hovoru, jeho nos, jeho slepené vlasy, neboť to vše uráželo v ní její krasotit, který byl u ní tak mocně vyvinut. Pociťovala, že se ho štítí, a celá se zachmuřila. Nebylo v ní ani soucitu k němu, neboť pocit ošklivosti všecko zahladil.

•Půjdu také spat,« pravila zvolna a přivřela oči.

•Ach, slečna má zlaté časy!« zvolala hospodyně, jakoby jí chtěla zalichotit, ale Medrická v těch slovech postřehla umyšlenost a jakousi ostrost. Chtěla se ženě vysvětliti, že se také namáhá a že bývá někdy nesmírně zemřelá, ale shledala, že by to bylo marno, poněvadž jí nemohla naprosto porozuměti. Usmála se tedy sotva znatelně a odpověděla přikročující ke dveřím:

•Ano, jsem dosti spokojena. Dobrou noc vám přeju.«

•Dobrou noc. A víd, už je devět hodin. Jak to ušlo v hovoru,« promluvíla hospodyně, a na důkaz, že pokládá vše za odbyto, obrátila se zase k Paboučkovi se slovy:

•Zde máte ještě od předvěrejska kus škabánku přilepeného, a včera jste v tom varil polévku.«

Sir JOSEPH LISTER,

původce antiseptické metody v ranhojčství.

•Dobrou noc,« pozdravil starý Dašek, jsa neustále ještě sehnut a zamýšlen.

Medrická se mihla mezi dveřmi a zmizela na chodbě. Nikomu nenapadlo jí posvítit, neboť oni všichni chodili po tmě a znali v chalupě každé dřevo a každý kámen. Hmatajíc kolem sebe Medrická dostala se na schody, pak klopýtala přes pódium a konečně ocitla se zase ve svém pokojku, kde jí zatím ohně uhasil a kamínka vychladla, tak že ji prouvala v něm zima. Ve vzduchu bylo však cosi čistého a volného se v něm dýchalo. Ona chtěla hodně z hluboka vydechnout, aby se jí uvolnilo, aby tím čistým vzduchem naplnila svoje pisa, ale v tom cítila, že to není možno, že jí něco duší, tíží, hrdlo stahuje! Rozepjala si živůtek a spazila se zase vydechnout. Její bříla, skvostná šlje, která se leskla jakoby byla poházena práskem slidy, se sice pohnula násilně, ale úlevu do sebe nevssála. Za to ucítila v očích slzy a s těmi slzami také pozdě v noci usnula . . .

Život úplně osamělý přispívá často k tomu, že člověk přichází na myšlenky, na které by nikdy nepřišel, kdyby byl u násen proudem zábavného ruchu, neb ani ne třeba zábavného, ale i jiného, který by podmaňoval si jeho duši. Tu se mňají otázky pod čelem, na které jest nám nutno hledati od-

povědi, a jimž se divíme, že přicházejí k nám teprve nyní za těch vyloučených poměrů a proč nepřišli již dříve, jsouce tak důtklivy, tak samozřejmý a skoro jako povinný.

Žena přemýšlí a uvývá snáze než muž. Rychle přijímá domněnku za pravdu a hájí ji, jestliže úzce souvisí s jejím citem a s jejím nadšením. Již tím, že vzbudila v ní domněnka některá pocit uspokojení, radosti, obdivu, podmanila si ji úplně a je šťastna v tom, že našla cosi srdci blízkého, že rozřešila aspoň pro sebe, co bylo dříve ve tmách před jejím zrakem, a nikdo na světě ji potom již nepřesvědčí, že se mylí a v čem se mylí. Žena je nedostupná v tom, co přijala za součástku své duše, a hájí svou myšlenku, jakoby hájila své dítě, kdyby ji někdo dokazoval, že je ohýzně, hloupě a že vyrostl z něho mrzák. Jakmile stvořila si svoje přesvědčení o něčem, přelije do něho ihned část své krve, spojí je se svým srdcem, tak že není již možno, aby byla bez něho a aby jí ho někdo odejmul. Živí je teplem svého těla a proudem své vlastní krve.

V tom je důsledná a energická. Mezitím co muž zkoumá, analyzuje a sbírá ze všech možných pramenů doklady, jestli to, co myslí, správné nebo ne, pokládá ženu svou vlastní cit za jedinou oprávněnou autoritu.

Její cit je tak mocně vyvinut jako rozum muže, a často tím citem svým řeší rychleji a snáze, co muž po dlouhý čas podrobuje důkladnému rozboru a na konec ještě zůstává na váhách, zdali dobře zkoumal. V jejím oku je zánícení, oheň a nadšení, v zraku muže vždy pochybnost, úzkostlivost jakási a rozvaha.

Cit pracuje bez rozvahy, ale s rozpatými křídly, rozum s rozvahou, ale vlekle, těžce a není nikdy spokojen. V tom kotví také část rozdílu mezi ženou a mužem.

Medrická své samoty také pozvolna uvýkala. Uvýkala ji proto, že duše se jí rozšiřovala přijímajíc steré dojmy a pocity nové a zajímavé, kterých před tím neznala. Jakoby náhle v ní všechno vypučelo a naplnilo celou její bytost zvláštním šekem. Kolikrát stávala u nízkých svých oken a jako vidinou uchvácena pohlížela ven k nebi nemohouc od něho oči odtrhnouti. Viděla vše nové, jiné než dříve a pociťovala při tom zvláštní, skoro tvůrčí rozkoš, neboť skutečně se jí zdálo, že vše znova stvořuje od prapočátku a že vlivem její duše dostává celý vesmír, celý život lidský jiný tvar a nalývá jiného určení.

Bylo jí tak, jakoby žila sama jediná na celém světě a byla určena k tomu, aby záhadu toho svého ojedinělého života si náležitě vysvětlila. Sama vzpomínala později na tuto dobu se zvláštním pohnutím, neboť v ní pohlédla mnoho, co od dětství jí bylo vštěpováno, a nabyla přesvědčení, jež pro ni bylo i poesii i virou i posilou a v němž sledovala jediný možný východ z labyrintu svých představ, svého utrpení a svých láibavých otázek. Tolik jest jisto, že čím více žila duševním životem, tím méně trápilo ji vědomí její samoty, a tato stávala se jí tím více potřebou a radostí.

Pojednou se jí zdálo, že vše pochopuje a že v ničem není v nejistotě. Její pohled stál se pevným, její krok lehounkým a i hlas pozbyval toho chvění, které jí dříve ve zvláštních chvílích tak slušelo. Ale za to byla nepřístupnější, záhadnější a chovala se s nevyčísitelnou soustrastí ke všem, s nimiž se stýkala, jakoby si byla vědoma, že to, co ona právě rozřešila, jest pouze jejím vlastnictvím a že ostatní svět je ve tmách, z kterých není východu.

V tom čase Medrická byla neobyčejně shovívavá a laskavá, pozbyla veškeré nenávisti a byla proniknuta jen přátelstvem a úctaštvím, s trudy druhého. Ještě Pabouček tu a tam vyvolal v ní pocit jakési osklivosti, ale jindy právě on se jí zase zdál být nanejvýš ubohý a smutný.

Usmívala se na všechny, ale nevyhledávala nikoho, neboť postcovala úplně sama sobě. Děti ve škole ji zbožňovaly, řídící Rábek ji hluboce pozdravoval a jeho žena dávala se na

ni s jakousi nerozhodností, jakoby nevěděla, co o ní souditi.

Zvala ji často k nim, ale Medrická nepřicházela.

Tak to trvalo déle než dva měsíce.

Zima i zde v horách nabývala již jakési nerozhodnosti, nebyla již tak svěží, a zdálo se, že stárne a schází. Napadlo nesmírně mnoho sněhu v ten čas, tolik sněhu, že v údolích ležela na několik metrů vysoko, ale všechny ty spousty jeho byly rozvlhlé, zhrubělé, bylo v nich možno tušiti vodu, a ležely těžce jako nemocné na krajně dosud tiché a mrtvé. Ve velkých kusech padal sněh se stromů, utrhoval se se stání a v lesích lámal větve klesaje najednou odkudsi k zemi a těžce dopadaje s větve na větve. A najednou na celé to bílé, provlhlé moře sněhové vysvitlo slunce. Ale nebylo to již slunce zimní, které zdá se studiti a bítovati, jakoby paprsky jeho byly z oceli, bylo to slunce jarní, omládlé, plné rozkoše, slasti, úsměvů a takového milého tepla, že pod ním mozek zrovna třesl v závatném opojení.

A celá krajina se zaleskla, zachvěla, jakoby rázem vysoko pozvedla se její hrud v hlubokém, dlouhém vydechnutí. Najednou vysovaly se v tom bílém moři velké ostrovy lesů, s nichž se svezl sněh, ostrůvky vesniček shodivších se sebe svůj zimní šat a teď krčících se tak obnažené uprostřed dokonávající zimy, která se ještě k nim se všech stran vinula, zatím co se slunce hojivě kladlo na jejich smutné, hole, nedůvěřivé a dětské domečky, jejichž bridlíčkové střechy zdaleka jako zrcadla se zaleskla. Vše, co bylo živé, vynořilo se náhle z těch bílých polí, a pod nimi jako v hlubině bylo také možno tušiti život, jež se tam chvěl v předtise blízkého vzkříšení.

Medrická otevřela svoje úzká okna, nahnula se z nich a dívala se proti slunci, jež ji oslepovalo, že viděla pak vše před sebou obnivé a že se jí zdálo, jakoby tisíce slunců zářilo na zemi i na nebi, vynořující se a zaničující všude, kamkoliv pohlédla. Oddychovala rychle a usmívala se.

Nastavila svou tvář, jakoby to byly polibky, co cítila v tom teple slunečním, vyhrnula rukávy a nastavila své kulaté, bílé ramě a dívala se s rozkoší, jak se po něm houpá ty zlaté paprsky, jak je objímá a laská. To teplo působilo jí závat a přivádělo všechnu její krev do varu. Cítila je hřát ve svých vlasech, na čele, na rukou, a horečně rozpínala i knoflíček u krku, aby aspoň část své šíje obnažila a uctila i na ní ten opojivý, božský, teplý proud. Vtahovala do sebe dech, jak to činíme v slasti fyzické, při níž celá duše v nás uniká, a my cítíme jen to tělo v rozkoši se svěřící a tresoucí.

Všecko její mladí se vzepjalo, zahořelo a se rozvinulo. Světlníčka připadla jí těsná, a jakoby se v ní dusila; znova naklonila se celým tělem k oknu ven hledě k obzoru, na němž vznášela se lehounká, arpytá dioná, s rostoucí touhou letěti k těm vysokým stranám, za nimiž tašila široký volný rozhled do kraje, kde již bezpochyby kvetly fialky a houpal se koukolíček.

Ale i tak bylo jí vše nové a neobyčejně milé. Viděla na různých místech, k nimž denně upírávala svůj zrak, změny, které byly do očí a poutaly celou její mysl. Tak na př. na vysokém širokém kopci, který denně viděla ze svých oken, blýštělo se tu a tam cosi jako stříbrné velké krupě a kmitalo se, jakoby tím vlně zachvíval. Dlouho přemýšlela, co by to mohlo být, až konečně rozpoznala, že jsou to asi střechy bílých maloutkých domků po kopci rozházených, jež tak svítily a bleskotaly se. Nalezla tyto typytné body ještě jinde, na všech stranách, mezi lesy, blízko nebe.

Také korouhvička v nedáleké více na druhém břehu potoka, upevněná na zánovní chalupě, se leskla a svítila. Tam, kde dříve mnoho nebylo, než bílá pláň, pojednou objevila se skupina malého podrostu smrkového, nebo řada útlých stromů, nebo několik baráček s doškovou střechou, o nichž dříve neměla ani tušení.

Krajina se změnila, a vzduchem šelestilo cosi tak sladkého, že toho šelestu měla plné srdce a plnou duši.

Bylo to poprvé, kdy věřila, že jest kdesi spojení mezi touto vsí a světem ostatním, a skoro s horečným úsilím dívala se v tu stranu, kudy chodívali lidé do městečka, aby se přesvědčila, nebylo-li by již možno na cestu se vydati. Bohužel, stezka byla dosud zavata, a jen hluboké šlápě nasvědčovaly, že tudy kdosi někdy šel. Stezka ztrácela se v lese, který stál zamklý, temný a studený jako hrob na svahu nevysokého vršku. Byla to stezka, kterou přišla Medrická do Pulence, a ona nyní nedověděla se již upamatovati, co bylo za lesem, kudy tenkrát šla, všecko mizelo jí jako ve mlžkách. A srdce se jí bouřilo při myšlence, že jednou tady všude bude se tráva zelenat, obilí šumět, lesy že budou vonět, a ta stezka do světa že bude volná — volná!

Vzala na sebe svůj kožíšek s proužkem sealskinu na krku, připjala si klobouk, navlékla si rukavice a jsouc rozzhavena ještě tím šestim, které v ní první slunce způsobilo, vyšla ze svého pokoje rozhodnuta se náhle, že přijde kousek za ves k lesu, za nímž byly ukryty pro ni všechny pohádky, jaké kdy zde smla. Byl čtvrtek ten den, a děti nesly do školy.

Dole na chodbě potkala Daškovou, která se svým vždy rozpačitým a nepřístupným úsměvem jí pozdravovala.

„Jdu trochu ven. Všecko mě to láká,“ pravila Medrická.

„A kam? Je tolik sněhu a silně mokvá.“

„Nepůjdu daleko, jen k lesu, co se chodí do Rozmýšlov.“

„Pabouček taky šel brzy z rána. Snad ho potkáte na cestě.“

„Ach, nepůjdu daleko. To není ani možno. Ale již brzy bude jinak,“ skoro jásavě zvolala mladá dívka jsouc všechna pobouřena myšlenkou na blízké se jaro.

Ve vsi potkala několik lidí, s nimiž se trochu znala, a kteří zdáli se být překvapeni vidouce ji tak usměvavou a odhodlanou, neboť kráčela lehce a pevně přes to, že zapadala dosti často a hluboko do roztávajícího sněhu. Dýchala plným prsou, a neboť vzduch byl nad pomyslením lahodný a čistý. Tváře jí vzplály pod jeho vlivem, tak že její obličej mýl a hezounky byl jako zaplaven překrásnou září. Usmívala se lehce, aniž věděla, že tak činí.

Cesta místy byla dosti schůdná, ačkoli již silně provlhlá, teprve když došla za ves, stánuvala v úžase a leknutí před plání sněhovou, v níž jen tu a tam temněly se stopy jen tak jako náhodou ztracené, tak že bylo naprosto nemožno nalézt jakoukoliv pěšinku neb aspoň stín její. Poněvadž z Pulence neustále zvolna sestupovala, shléla jej nyní vysoko za sebou, a pohled na něj upamatoval ji na první cestu k němu za řízení ostroho větru, který ji jako bítež mrskl. Byly to ještě domky ve sněhu zapadlé, podobající se zbloudilým dětem, jen že Medrická nyní již byla známá a dávala se na ně zdaleka, jakoby s lehounkým pohnutím.

Byla však tak uchvácena myšlenkou dostati se dnes za ten záhadný les, který ji, jak si říkala, „od světa dělí“, že se pokusila dostati se přes všechny překážky ku předu. Zapadala jen po kotníky, což jí naplnilo důvěrou, neboť se domnívala, že to dopadne hůře. Pustila se tedy v před směrem, kde nejvíce šlápě bylo, a brzy namlouvala si, že cesta není ani tak krutá, jak si myslila.

Chvilími stoupala, chvilími sestupovala, až konečně přiblížila se k lesu, u něhož stála malá kaplicka s křížem a Kristem, kolem něhož visel ušlý věnec, který slabě šelestěl. Z Pulence neviděla než domek Daškovičů a to ještě jen malou část jeho.

Byla úplně sama. Kolem ní bylo takové ticho, takový mír neobsáhlý, že se jí ztají dech. Obloha byla jasná, plná trpytných a bleskotajících se jisker, které se v pohledu mihotaly, jakoby odněkud vál do nich silný vítr. A na zemi také jiskry, také pláň, také ten bílý, oslňující plamen.

(Překladant)

LEGENDA.

Ježíš kráčí s dívkou do vsi, ale svatý Petr musí
chtět či nechťej za vesnici u cesty pást bílé husy
za trest, že chtěl být Bohem a že když jsou ve všech pouti,
jak to děvče řeklo, musí sám Bůh k husám dohlédnouti.

Sedl na meč, před se hledí, bručí si: »Jsem všichni křehol,
ale Bohem, na mou milou, nikdy víc už být nechci,
ke všemu ty hloupé husy — stokrát líp je mezi chasou!
Petr bručí, Petr teskní, husy tiše dál se pasou.

V tom tu od vsi plesná hudba ve večerní ticho vpadne.
To už tančí! myslí Petr, hltá zrovna tóny ladné,
líbuje si: »Pěkně hrajou! polka ... trásák ... u všech všudy!
Trubka zpívá, basa mluví, s klarinetem pítí dudy.

»To je vidět, že jsme v Čechách!« dí si Petr, v duši muka,
každou zátku mu to hraje, nohou mu to svůdně cuká,
však už vstává: »Podívám se aspoň oknem u zahrady,
paste se jen, hloupé husy, podívám se, hned jsem tady!«

Stojí Petr u hospody, na okno tvář celou klade:
Uvnitř světlo, tanečnice pyří se tam šerstvě, mladé,
holubinky sněhobílé, líčka jako růže svítí,
plamen v oku, síla v skoku, šňůrovačky plné kvítí.

Muzikantům dmou se tváře, mládež v koutě chytá lelky,
mužům džbánky v rukou zvoní, v zlatých čepcích sedí selky,
a na Mistra vleče ku vsi, zrak svůj vbodá v jeho líci:
kopa ocek modrých, černých šelmovsky se durdí, směje.

Petr odstoup — viděl dešti. K husám svým se vracel hbitě.
Ulek se — neviděl je. Peť je zahlídl. Byly v žitě.
A kde vzal se, tu se vzal a vyskočil v před skokem jedním
suchý mužák. Petr lek se. Vesnický dráb stál tu před ním.

Nafoukl se, vypjal prsa, katasky si knír svůj kroutil,
přísně, jak na outad sluší, dí: »Znáš pěkně dohlédnouti,
husy tvé jsem našel v žitě!« A již rukou málo jemnou
cloumá Petrem, opakuje: »Lapil jsem tě, musíš se mnou!«

Marně Petr omlouvá se, marně že je světlem pravi.
»Nu, však vyčtář bude vědět — zatím přijde do šatlavy!«
A již Petra vleče ku vsi, zrak svůj vbodá v jeho líci:
»Vida ptáčka — že prý svatý! Hm, to by mohl každý říci!«

Do šatlavy Petra strčil, přibídnul, zamknul za ním dvře.
Na zemi teď Petr seděl v lósné díře v pološere,
seděl sklčen pro tu hanbu, která ještě na něj čeká,
z hospody se muzika mu vysmívala z nedaleka.

K ránu zdrím, ale z drímot probouzí jej hudba náhle,
»Loučení!« to právě hraje! hezky tklivě, hezky táhle.
»Aha!« řekl k sobě Petr, rozpaku sto v obličeji,
»to už asi muzikanti Mistra k návsi provázejí.«

V tom stál Ježíš před ním samým, Petr na něm zřídka vídal
taký náměv, jak když hrozil: »Petře, tys as krásně hltal!
Ale vstaň už, táhne k dešti, půjdeme rychle, nežli zmoknem!«
Petr chvěl se: Jenom jestli nezhlíd! Pán mě pod tím oknem!

Zavřenými dveřmi vyšli, prošli vsí a byli v poli.
Petr mlčí, Ježíš mlčí, v myšlénkách snad cestu volí.
Skrivánek už v mracích zpívá, rosou blyská celá země,
když tu Mistr náhle stane, k Petrovi řka mile, jemně:

»Pro ty husy škaredit se nemusíš už, Petře milý,
byl jsi znaven, zdímnul jsi si, a už husy v žitě byly,
pro tu chvíli nepošlo as na tom poli mnoho škody,
žehnu ti, a sedlák sklídí víc než všechny za úrody.

Ale, Petře, přišel's o půl, a pak, věř mi, celkem vzato,
na muziku českou jednou podívat se, stojí za to,
hned jak někde do vsi přijdeš, šumaři kde budou ladit,
k muzice mi, Petře, musíš, vše si musíš vynahradiť!«

Zjasnil Petr smutné tváře, a šli dále českým krajem.
Za pár dní se s muzikanty náhle střetnou. »Ve vsi hrajem!«
povídají muzikanti. A Pán již se k Petru točí:
»Nuže, Petře, jdi, já počkám tady lesa na úbočí.«

Petr jechá za šumaři ku vesnici v čilem spěchu.
Ježíš zatím used' v lese na svěží, a kyprým mechem
před sebou tu vidí luka, vinici s pole širá,
na vesničku, zpola skrytou do stromů, s hůry zírá.

A již k němu od vesnice veselé to tichem zvučí,
to už rej tam asi v proudu, stále živý, stále prudčí —
ale co to? to je Petr! ode vsi se vleče k lesu,
vzdychá jako pod břemenem, pouli oči jako v děsu.

»Co pak, Petře?« vstříe mu Ježíš, v tváře jeho hledě bystre.
Petr máchnul rukou ke vsi: »Inu, zle tam bylo, Mistře,
nabíli mně, vyhnali mě, abych prý se jinam lípl,
to vše proto, že jsem děvče do tvářinky plné šlípil.

Pán se usmál, že vše věděl, Petrovi se ihned zdálo:
»Je mi líto, milý Petře, že jsi užil jen tak málo,
ale celkem mají pravdu, nechej ti ji také skryvat,
pro tebe už jenom takhle na tanec se — oknem divat!«

Ant. Klášterský.

Egyptské obrazy.

Píše Gustav Schönerbach.

ARABSKÝ OBCANSKÝ DŮM.

(Pokračování.)

Některé velké domy mají tachtabuš i makád.
Ale hlavní, parádní místnosti selamlíku
jest mandarah. Je to zavřená, největší jeho
komnata, v nejužším slova smyslu »salon-
domáčího pána. Umístěna jest vždy v přízemí
a mívá někdy zvláštní předsíň také vchod
přímo z ulice. Vedle ká'a, hlavní komnaty
harrymu, jest nejprostrornější místnost celého
domu a má s ní v úpravě mnoho společného,
jen že ká'a bývá skoro vždy až v prvním
patře.

Obě tyto komnaty bývají i ve skromněj-
ších občanských domech nádherně vypraveny.
Procházejíc se zříceninami opuštěných čtvrtí
zdá se, jakoby chodil samými palácovými
ruinami, neboť na výzdobu těchto dvou repre-
sentacních místností arabského domu vyná-
kládalo se povždy vše, seč jen arabské deko-
rativní umění bylo.

Obě ty místnosti bývají velmi vysoké,

alespoň po dvě poschodí, a jednou částí pro-
stupují dokonce veškerá patra domu, a ještě
bývají na tom místě šestí, nebo osmibokou
dřevěnou kplí zvěšený.

Podlaha jejich se rozpadá na dvě části,
řečně durkáh a liván.

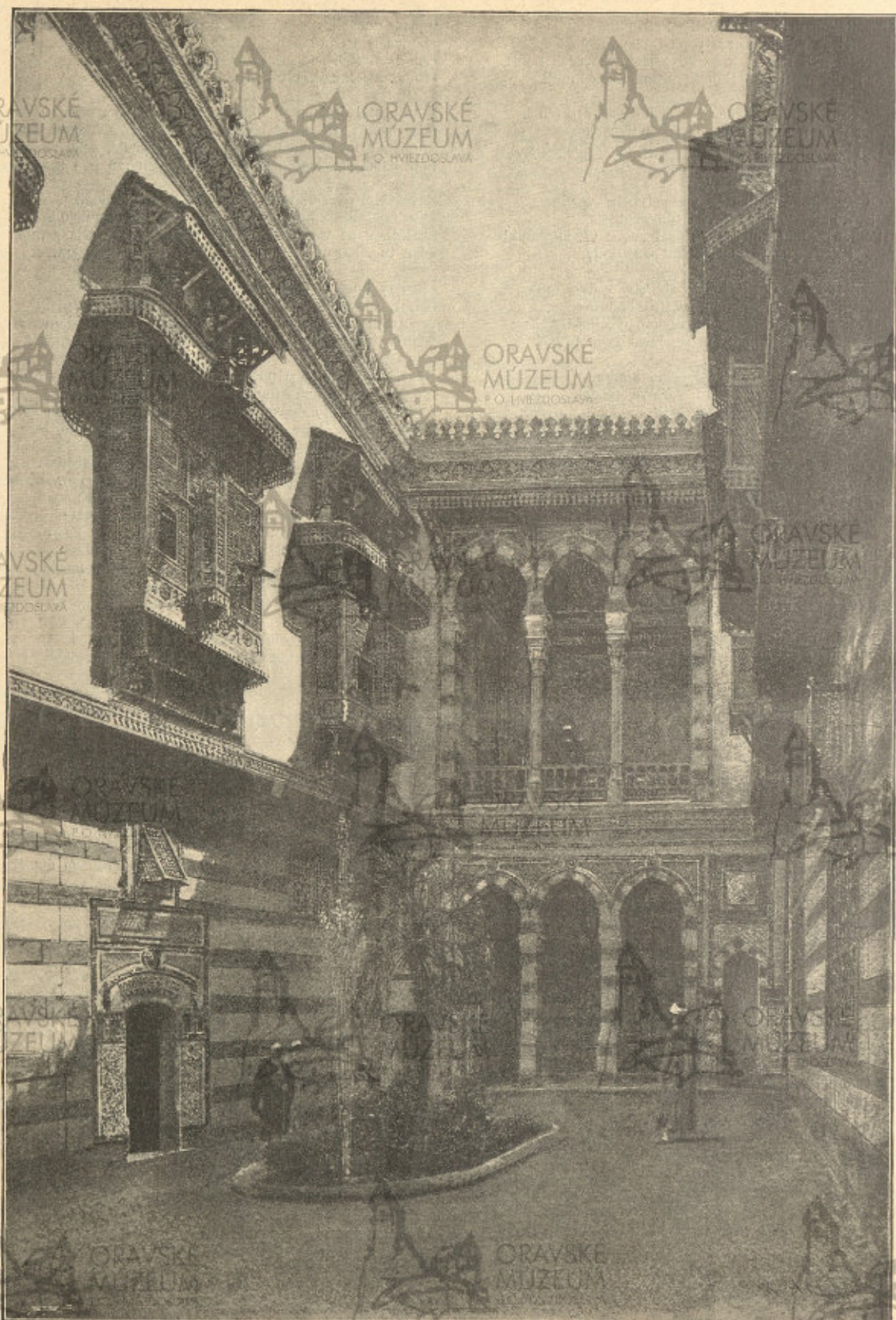
Durkáh jest ona část podlahy, na kterou
se při vstoupení vkročí, a zabírá celou šířku
místnosti, buď při jedné její straně, je-li komnata
menší a vchod v koutě, nebo na prostředku,
je-li komnata rozlehlá, ve kterémžto případě
jest vždy velmi podlouhlá a má vchod po
straně, jako vyobrazená mandarah (na str. 141)
v opuštěném domě kátyrského muftiho.

Taková vždy pravouhlá durkáh prostřed
komnaty tvoří obyčejně čtverec, v jehož
středě vhlouben bassén (v mandare domu
zvláště krásně provedený, představte si jej jen
naplněn čistou vodou) s vodotryskem, jenž
vychrluje vodu splývající s faskiji, oněch
nástěnných fontán-kaskad, o nichž jsem se
zmínil již v líčení Harrymu. V mandare domu
muftiho jsou faskije dvě, pro klassickou ara-
bskou úpravu typické, jedna v čele místnosti,
druhá prostřed po straně, poblíž vchodu. Faskije
v čele tvoří stalaktitový výklenek, dole dvěma
sloupky obestoupený, mezi nimiž stojí na zad
nakloněná mramorová deska mýrným orna-

mentálním reliefem zbrázděná, aby voda po ní
stekající se co možná hodně rozptylovala a
vzduch ochlazovala. Po obou stranách desky
padala voda proudem miniaturní kaskádou,
jejíž každý schůdek má důlek, ve kterém pa-
dající voda bublala a se čerila. U paty kaskady
nalézá se mramorový žlab, ve kterém se voda
shromažďovala, nežli do bassénu durky otekla.
Druhá faskije jest podobná, jen že nemá sta-
laktitového výklenku, za to má dole malý
bassén.

Durkáh je vždy v celé rozloze vykládána
překrásnými mramorovými, přezorvanými
mosaikami, protože zůstává nepokryta, neboť
na ní odkládá návštěva střípce nebo pantoflíčky
a ukládá je na zvláštní mramorový výstupek
súfu, zřízený obyčejně naproti vchodu. Někdy
je to výklenek. A někdy jest sufa zřízena již
venku v předsíni, je-li jaká, kam sluha, nebo
v harýmu služka obuv vynesou.

Z durky se teprve vstoupí na druhou
část podlahy, na liván, o jeden stupeň vyvý-
šený. Je-li durkáh prostřed místnosti, potom
jsou livány dva nebo — jako v mandare domu
muftiho — i tři. Ty mají jen jednoduchou dlažbu,
protože se na ně kládou v létě rohožky, v zimě
koberec. Při stěnách běží podél tří stěn livanu
nízké, sotva na píd vysoké, velmi široké divány.

Světovosť XXIX, 190

Nádvoří arabského domu,
zbudovaného na světové výstavě 1873 ve Vídni
dle projektu + architekta FRANTIŠKA SCHMORANZE

(Dle akvarely RUDOLFA ALTA.)

